

1.čtení: Římanům 4, 18-25

2.čtení: Genesis 22, 1-14

Praotec Abraham. Kdybychom měli říci jedno slovo, které ho charakterizuje, bylo by to slovo víra. Apoštol Pavel to ve svých listech vždycky zdůrazňuje: Abraham věřil, a proto... a tak dále. Ale přesněji řečeno by to mělo být: boj víry. Protože ta víra se rodila těžce a dlouho.

Na začátku Abrahamovy cesty bylo Boží slovo: vyvolil jsem si tě, vyjdi. Vyjdi ze své jistoty, ze svého pohodlí, vydej se do neznáma. Ale bylo to něco za něco: když mě poslechněš, dostaneš mé požehnání a staneš se předkem mocného národa. Příslib syna je pro Abrahama to nejdůležitější: k čemu vám je majetek, když ho nemáte komu předat? V Cháranu, kde do té doby žil, se mu nedařilo špatně. Měl otroky, dobytek, milující a milovanou ženu, bratra, synovce... měl dostatek pro sebe i své blízké. Neuposlechl Boha proto, aby měl ještě víc. K čemu by mu to bylo? Prach jsi a v prach se obrátíš nebo jak se říká, rubáš nemá kapsy. Co Abraham nemá, a co si nemůže sám vlastní pomocí obstarat, je dědic toho všeho. Podle tehdejšího práva by celý jeho majetek zdědil správce jeho domu, damašský Eliezer. Abraham by se celý život lopotil pro cizího. Takže důvod vydání se na cestu do neznáma není více země, více moci (o zemi zaslíbené se mluví až později a vždy s dodatkem: tuto zemi dám tobě a tvým potomkům). Jde o potomka. O syna. O dědice a pokračovatele rodu. To je důvod, proč Abraham poslechně Boží volání.

Ale jeho víra v Hospodina, v jeho zaslíbení, není od počátku pevná a bezchybná. Abraham pochybuje, a ne jen jednou. Mnohokrát. Nejdříve po příchodu do Egypta. Nevěří, že ho Bůh ochrání, a vydává svou ženu za sestru, aby odvrátil riziko, že ho kvůli její kráse někdo zabije. Dokonce ji vydá místnímu vládci. Pak tváří v tvář Hospodinu pochybuje, zda se dočká splnění Božího slibu – jsem už stařec, syna jsi mi nedal, vyčítá. Obstará si syna s otrokyní a vyjednává, zda by Boží požehnání nemohlo přejít právě na něj. Roky a roky pochybuje a hledá zkratky, ale Bůh ho vždy znovu vrátí na vytyčenou cestu. Na cestu Božího plánu. Kde se všechno děje v pravý čas.

Abraham vytouženého syna dostane, těší se z toho, jak roste a dospívá, těší se, že jeho krev bude mít pokračování. A teď se ho má vzdát. Jaký by to všechno ale pak mělo smysl? Tohle známe i z běžného života. Rodiče postavili v potu tváře dvougenerační dům, a těší se, že bude mít syn-dcera kde bydlet. A pak v tom domě bydlí sami, už staří, a říkají si, proč jsme to dělali? Nebo vybudují firmu a těší se, až ji syn-dcera převezme. A pak přijde autonehoda, zůstanou sami a všechno, o co celý život usilovali, je pryč. Proč jsme to dělali? Pro koho jsme to dělali?

Abraham čekal na syna, na splnění Božího slibu, 25 let. A teď má ta léta škrtnout a být na tom stejně jako na začátku své poutě z Cháranu. A on vůbec neprotestuje, neříká, k čemu to všechno tedy bylo, jak to po mně, Bože, můžeš chtít? Když se jednalo o Sodomu, s Bohem smlouval. Hříšné město mu stálo za dohadování a vlastní syn ne? Vůbec se nezeptá, proč. Nejde na poušť, aby se dotázal na Boží vůli, nepostaví se pod hvězdnou oblohu a nekřičí směrem k nebi. Nevyčítá, vždyť jsi mi, pane, slíbil, že budu mít početné potomstvo, a teď mi bereš naději - ne, nic takového. Bez reptání druhého dne osedlá osla, našťípe dříví, vezme syna a doprovod a vydá se na cestu. Promluví jen dvakrát: nejdříve řekne svým služebníkům, počkejte tu, my s chlapcem půjdeme dále, vzdáme úctu Bohu a pak se vrátíme. A podruhé odpoví Izákovi na otázku, kde je oběť: Bůh sám si vyhlédne beránka k oběti zápalné.

Člověk, který čte bibli jako zdroj informací o církvi, musí být otřesen. Takový fanatismus! Bůh mu řekl, ať zabije syna, tak se to chystá udělat! A takové pokrytectví! Svým služebníkům tvrdí, že se oba vrátí. Izákovi neřekne, to ty jsi ten beránek, nevysvětlí mu, proč je to nutné, místo toho řekne: Bůh sám si vyhlédne beránka. Pročpak mu neřekne pravdu? Aby šel pokorně a dobrovolně? A šli spolu dál, píše se v Písmu. Co to je za otce, že vede syna na smrt bez mrknutí oka?

Abraham věřil, píše mnohokrát apoštol Pavel, a tato víra mu byla počítána za spravedlnost. Nedodržoval žádný Zákon, vždyť zákon ještě nebyl Božímu lidu dán, ten přišel až s Mojžíšem o mnoho let později. Věřil na základě své zkušenosti, že Bůh nachází řešení, kde zdánlivě žádné řešení není. Nelze svým služebníkům. Nelze Izákovi. Pevně věří, že se se synem vrátí zpět. Věří, ještě když má nůž v ruce. Věří do poslední sekundy. A jeho víra není zklamána. Hospodin zadrží jeho ruku a pošle Abrahama, aby obětoval beránka uvízlého v křoví.

To není víra, která se projevuje pokřikem: Bůh je veliký, Bůh to chce. To je víra tichá a pokorná. Víra, že Bůh je dobrý a že i pro nás najde cestu, i když máme pocit, že už žádná cesta dál není.

Tenhle pocit začínáme mít my, členové Církve československé evangelické. A třeba taky Presbyteriální církve USA. Nebo Luterské církve v Německu. Máme pocit, že cesta církevního společenství se chýlí ke konci. Sbory se zmenšují, mladí lidé hledají víru jinde nebo ji nehledají, ten dům na skále se kymácí a hrozí, že zanikne.

Kolikrát uvažujeme o tom, co bude třeba za dvacet let. Kolikrát se znepokojením studujeme sborový rozpočet a počítáme, jestli si budeme moci dovolit v budoucnu udržovat sborovou budovu, mít na plat faráře, poplatit všechny závazky? Kolikrát sklesle počítáme, kolik lidí přišlo na bohoslužby, kolik mládežníků se zase odstěhovalo pryč? Bude tady ještě někdo o generaci později, kdo sem přijde na bohoslužby? Co děláme špatně? Jak z toho ven? Ať děláme, co děláme, nedaří se nám získávat nové členy sboru.

Nevidíme cestu – jako ji neviděl Abraham. Ale stejně jako Abraham se můžeme spolehnout, že Bůh nějakou cestu již připravil. Situace se nám zdá beznadějná – stejně jako Abrahamovi, když roky ubíhaly a syn stále nikde – ale Bůh nad svým lidem bdí a stará se. Nerozumíme, proč se věci dějí zrovna takto, ale můžeme mít důvěru, že to smysl má. I když tomu nerozumíme. Bůh pro nás vždycky najde cestu. Před lety jiný muž kráčel na horu, na ramenou dřevo, tentokrát v podobě kříže. Stal se smírcí obětí, smazal naše viny. Takové, jací jsme. I když víme, že nás hřích odděluje od Boha a moc si přejeme chodit s Bohem, nedokážeme nečinit zlo. Každý z nás zaslouží Boží odsouzení. Skrze Krista nám Bůh nabízí vykoupení. Kristus je tím Bohem vyhlédnutým Beránkem, který nás zve do Božího království. On je hlavou církve, našim úkolem je ho následovat. Je to těžké? No samozřejmě, že ano. Jde to proti naší sobecké přirozenosti. Proti našemu sobectví, pýše, sebevědomí, krutosti, bezohlednosti, touze po moci... takový je člověk bez Boha. Takoví jsme my bez Krista. Takoví jsme, když zapomeneme na Krista. A tak se místo starostí, co jen s naší církví bude, připomínejme, že to je církev Kristova a my jsme jeho učedníci. Jednejme podle toho a jeho církev tady stále bude.

Chcete příklad z českých dějin? Po skončení 30leté války v roce 1648 bylo v českých zemích povoleno pouze římsko-katolické vyznání. Cokoliv jiného bylo postihováno jako zločin – dlouholetým až doživotním vězením nebo i popravou. Všichni museli chodit do kostela na mše a dodržovat církevní nařízení. 13.10.1781 (zítra to bude 244 let) vydal

císař Josef II. toleranční patent, kdy povoloval obnovit vyznání buď augsburské (luterské) nebo helvétské (reformované). Podmínkou založení sboru přitom bylo 100 rodin nebo 500 lidí. Být evangelíkem znamenalo ohromný finanční závazek, museli i dál platit desátek římsko-katolické církvi, a k tomu stavět vlastní kostel a faru a platit faráře. Být evangelíkem znamenalo i kariérní omezení.

Přesto o rok později už tady bylo 43 sborů, některé máme i kolem sebe, třeba Horní Čermná nebo Džbánov. Po 140 let pronásledování víra předávaná potají z generace na generaci, víra stále živá, umanutá, vepsaná do srdce, víra plná naděje, že jednou zvítězí, vyšla na světlo. Taková víra skutečně hory přenáší. S takovou vírou církev Kristova nezmizí.

A tak netrapme nad tím, co možná bude nebo možná nebude. Následujme s pevnou vírou Krista. Tahle cesta nevede jen na nedělní bohoslužby, ale taky mezi chudé, lidi bez domova, lidi v nemoci a trápení, lidi na prahu smrti. Lidi osamělé a nešťastné. Není to snadné putování, a stejně jako Abraham často pochybujeme a snažíme se o nějakou odbočku. Ale neztrácejme víru v dobrý konec. Jako ji neztratil Abraham. Vše je v roku Božích. Amen